Innst. O. nr. 21

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Ot.prp. nr. 8 (2008–2009)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger her frem forslag til endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

I proposisjonen foreslås det endringer i folketrygdloven som er knyttet til budsjettforslaget for 2009:

- Alderspensjon til pensjonister mellom 68 og 69 år skal ikke lenger inntektsprøves.
- Unntak fra kravet om medlemskap i folketrygden i de siste tre årene fram til uføretidspunktet eller dødsfallet.

Det foreslås videre innført en begrenset sykepengerett til alderspensjonister mellom 67 og 69 år.

I tillegg foreslås en utvidelse av retten til hvilende pensjon for uførepensjonister som prøver seg i arbeid.

Det vises til proposisjonens punkt 6 for nærmere redegjørelse av merknader til de enkelte paragrafene i lovforslaget.

2. KOMITEENS INNLEDENDE MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen og Sverre Myrli, fra Fremskrittspartiet, Robert Eriksson, Kari Kjønaas Kjos og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Martin Engeset, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelsen, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til sine respektive partiers merknader i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2008–2009) Statsbudsjettet for 2009, jf. Budsjett-innst. S. nr. 15 (2008–2009).

2.1 Oppheving av reglene om inntektsprøving av alderspensjon til personer mellom 68 og 69 år – folketrygdloven §§ 19-4 og 19-6

Sammendrag

Det foreslås å oppheve reglene for inntektsprøving av alderspensjon til personer som er mellom 68 og 69 år. Hensikten er å stimulere eldre til å stå lenger i arbeid.

Inntektsprøving av alderspensjon ble avviklet for 67-åringer fra 1. januar 2008. Det ønskes å legge ytterligere til rette for å beholde eldre i arbeidslivet og det foreslås å avvikle inntektsprøvingen også for 68-åringer.

Det vises til forslaget om endring av folketrygdloven §§ 19-4 og 19-6.

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 2009.

Merutgiftene for folketrygden anslås til 205 mill. kroner på årsbasis og er anslått å gi økte skatteinntekter på om lag 80 mill. kroner.

Endringen vil innebære noe merarbeid for Arbeids- og velferdsetaten.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til forslaget om å oppheve reglene om inntektsprøving av alderspensjon til personer mellom 68 og 69 år. Målet er å avvikle inntektsprøving for personer mellom 69 og 70 år i 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er enig i at avkorting av pensjon mot arbeidsinntekt avvikles for 68- og 69-åringer, men mener at avkortingen nå må avvikles i sin helhet for alle ordinære alderspensjonister. Disse medlemmer viser til at en slik avvikling også inngår i de ulike partienes alternative budsjettforslag for 2009 som er fremmet i Budsjett-innst. S. I (2008–2009).

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 19-4 andre og tredje ledd og § 19-6 andre, tredje og fjerde ledd oppheves.

II

Endring under I iverksettes med virkning fra 1. januar 2009."

2.2 Unntak fra kravet om medlemskap i folketrygden i de siste tre årene fram til uføretidspunktet eller dødsfallet – folketrygdloven § 12-2 m.fl.

Sammendrag

Det vises i proposisjonen til forslaget fra Fremskrittspartiet i Dokument nr. 8:50 (2005–2006) om at personer med opptjening av rettigheter i folketrygden beholder forholdsmessige rettigheter til uførepensjon også uten tre års forutgående medlemskap ved tilbakevending til Norge, samt til anmodningsvedtak nr. 346 for samme år, jf. Innst. S. nr. 135 (2005–2006).

Regjeringen har ønsket å behandle oppfølgingen av anmodningsvedtak nr. 346 i tilknytning til behandlingen av innstillingen fra Uføreutvalget, og avklaringen av saken har derfor tatt tid. Under behandlingen har departementet vurdert flere mulige løsninger.

Anmodningsvedtaket bør følges opp ved et unntak fra treårsvilkåret som retter seg spesifikt mot tilfellene med lang tidligere opptjening og som innebærer tilståelse av ytelser på grunnlag av denne opptjeningen. Det vises til at anmodningsvedtaket eksplisitt retter seg mot uførepensjon, men at man har tatt med ytelser til gjenlevende ektefelle og barn, som også er undergitt treårsvilkåret. I praksis oppstår de samme spørsmål i forhold til etterlatteytelsene som til uførepensjon.

Det foreslås følgende endringer:

- I folketrygdloven § 12-2 første ledd tilføyes et nytt andre punktum om at man ved vurderingen av om treårsvilkåret for uførepensjon i første punktum er oppfylt, skal se bort fra perioder med tjeneste i et internasjonalt organ eller organisasjon som staten Norge er medlem av, yter økonomiske bidrag til eller har ansvar for å bidra til bemanningen av. Tilsvarende bestemmelser foreslås innarbeidet i § 17-3 andre ledd (pensjon til gjenlevende ektefelle) og § 18-2 andre ledd (barnepensjon).
- I folketrygdloven § 12-2 nytt fjerde ledd foreslås unntak fra treårsvilkåret slik at uførepensjon kan gis når vedkommende har tidligere opptjening i form av poengår eller perioder som medlem i folketrygden i et slikt omfang at pensjon på grunnlag av denne opptjeningen vil utgjøre minst halv minstepensjon. Unntaket begrenses til tilfelle der vedkommende er medlem i folketrygden på uføretidspunktet. Tilsvarende bestemmelser foreslås i § 17-3 nytt sjuende ledd (pensjon til gjenlevende ektefelle) og § 18-2 nytt sjuende ledd (barnepensjon).
- I folketrygdloven § 12-3 fjerde ledd, § 17-4 fjerde ledd og § 18-3 fjerde ledd foreslås endringer for å gjøre det klart at ytelser etter unntaksreglene nevnt i foregående strekpunkt i utgangspunktet skal forbeholdes personer som er medlemmer i folketrygden. Som nevnt i pkt. 3.3.1, vil det måtte gjøres unntak etter EØS-avtalen og andre trygdeavtaler.
- I folketrygdloven § 12-13 nr. 2 sjette ledd foreslås presisert at uførepensjon tilstått etter unntaksregelen for personer med lang tidligere opptjening skal beregnes utelukkende på grunnlag av medlemskapsperioder til og med kalendermåneden før uføretidspunktet og poengår til og med kalenderåret før det kalenderåret uførheten inntraff. Dette tilsvarer de vanlige reglene for beregning av trygdetid og poengår ved alderspensjon. En tilsvarende presisering foreslås i § 17-7 femte ledd med hensyn til pensjon til gjenlevende ektefelle.

Reglene om beregning av barnepensjon er utformet slik at barnepensjonen vil bli avkortet tilsvarende grunnpensjonen til gjenlevende ektefelle. Endringer er derfor ikke nødvendig her.

Endringene i folketrygdloven § 12-2 m.fl. foreslås å tre i kraft 1. januar 2009 og gis virkning også for tilfelle der uførheten eller dødsfallet skjedde før ikrafttredelsen.

Det antas at antall tilfeller som vil omfattes av endringsforslagene vil utgjøre et svært lite antall personer pr. år. Endringene er innarbeidet i budsjettforslaget for 2009 med en anslått utgift på til sammen 6 mill. kroner i innføringsåret, inkludert også ytelsene til personer som har fått avslag i tidligere år. Det administrative merarbeidet vil bli tilsvarende begrenset.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Stortinget ved flere anledninger har tatt opp spørsmålet om å lempe på kravene om 3 års botid før trygderettigheter inntreffer etter opphold i utlandet. Komiteen viser til at dette nå følges opp ved at Regjeringen foreslår å etablere regler om unntak fra kravet om tre års medlemskap i folketrygden fram til uføretidspunktet eller dødsfallet. Unntaket skal begrenses til tilfeller med lang tidligere botid/poengopptjening her i landet og innebærer tilståelse av ytelse på grunnlag av den tidligere opptjeningen i folketrygden. Opptjeningen må være av et slikt omfang at pensjonen på grunnlag av denne, utgjør minst en halv minstepensjon. Komiteen viser til at unntaksregelen også begrenses til de tilfeller der den uføre eller avdøde var medlem av folketrygden da stønadstilfellet inntraff.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at forslaget innebærer at ytelsen skal beregnes på grunnlag av medlemskapsperioden til og med kalendermåneden før uføretidspunktet, og poengår til og med kalendermåneden før kalenderåret uførheten inntraff. Dette tilsvarer reglene for beregning av trygdetid og poengår ved alderspensjon.

Flertallet slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til behandlingen av Dokument nr. 8:50 (2005–2006) forslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønaas Kjos, Kenneth Svendsen, Harald T. Nesvik og Robert Eriksson om at personer med opptjening av rettigheter i folketrygden beholder forholdsmessige rettigheter til uførepensjon også uten tre års forutgående medlemskap ved tilbakevending til Norge, jf. forslaget til vedtak i Innst. S. nr. 135 (2005–2006) som lyder:

"Stortinget ber Regjeringen i tilknytning til budsjettforslaget for 2007 legge frem forslag til endringer i kravet om tre års botid før trygderettigheter igjen inntreffer etter opphold i utlandet."

Disse medlemmer vil peke på at Regjeringen følger opp Stortingets vedtak 2 år senere enn det vedtaket innebærer.

Disse medlemmer merker seg at forslaget fra Regjeringen innebærer at endringene i folketrygdloven skal tre i kraft fra 1. januar 2009 og gis virkning også for tilfeller der uførheten eller dødsfallet skjedde før ikrafttredelsen. Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag på de fleste punkter, men legger til grunn at det må innføres overgangsordninger for dem som hittil er rammet av 3-årsregelen i folketrygden delvis på grunn av manglende informasjon fra NAVs side ved utreise fra Norge. Overgangsreglene skal også omfatte søkere der uføretidspunktet inntraff under utenlandsoppholdet, slik disse medlemmer ser det.

Disse medlemmer mener at personer som allerede har søkt om uføreytelser, og som har fått avslag med bakgrunn i 3-årsregelen, men som har mottatt bekreftelse på at uførheten ellers ville gjøre dem berettiget til uførepensjon, bør få søknaden innvilget dersom de søker på nytt og mener at dette bør omfattes av overgangsreglene.

Disse medlemmer forstår av brev fra statsråden, av 12. november 2008, at de som får rettigheter til uførepensjon etter unntaksreglene i Ot.prp. nr. 8 (2008–2009), ikke vil få medregnet antatt poengopptjening eller antatt trygdetid mellom uføretidspunktet og vedkommendes fylte 67 år slik det ellers er vanlig for uføre. Disse medlemmer kan ikke akseptere at det skal gjøres forskjell på uførepensjonister begrunnet i midlertidig utenlandsopphold og fremmer forslag om at uførepensjon tilstått med bakgrunn i unntaksreglene skal beregnes på samme måte som andre uførepensjoner, årene i utlandet unntatt.

Disse medlemmer vil peke på at NAV Utland har en plikt til å informere personer som, av en eller annen grunn, velger å forlate Norge for lengre tid. Disse medlemmer vil fremme forslag om at denne plikten innskjerpes, og gjøres absolutt, slik at alle norske borgere som reiser ut, og som planlegger å tilbringe mer enn det tidsrom folketrygdloven beskriver for å opprettholde rettigheter i folketrygden i utlandet, skal motta skriftlig informasjon om de konsekvensene dette medfører i forhold til lov om folketrygd og egne rettigheter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd skal § 12-2 nytt fjerde ledd lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke for uførepensjon når vedkommende var medlem i folketrygden på uføretidspunktet og kan tilstås en ytelse på grunnlag av tidligere opptjening minst svarende til halvparten av full minstepensjon."

"Stortinget ber Regjeringen sørge for å innføre en overgangsordning for personer med rett til ytelser etter unntaksreglene i Ot.prp. nr. 8 (2008–2009) som tidligere har fått avslag på sin søknad om uførepensjon, begrunnet i 3-årsregelen, som ellers ville være berettiget til uførepensjon etter vanlige kriterier."

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at NAV Utland får en ubetinget plikt til å informere norske borgere som flytter til utlandet for et lengre tidsrom enn folketrygdens bestemmelser om å opprettholde rettigheter i trygden om konsekvensene av utenlandsoppholdet."

2.3 Innføring av en begrenset sykepengerett til alderspensjonister mellom 67 og 69 år – folketrygdloven § 8-51 første ledd

Sammendrag

Da inntektsprøving av alderspensjon til personer mellom 67 og 68 år ble opphevet fra 1. januar 2008, mistet disse alderspensjonistene samtidig rett til sykepenger. Dette var en utilsiktet innstramming, og vil også bli tilfellet for 68-åringer hvis inntektsprøvingen av alderspensjonen oppheves også for denne gruppen, jf. forslag 2 i proposisjonen.

Det foreslås derfor at det innføres en begrenset sykepengerett til alderspensjonister mellom 67 og 69 år.

Det viser til forslag om endring av folketrygdloven § 8-12 fjerde ledd og § 8-51.

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 2009.

Forslaget antas å ha begrensede netto budsjettvirkninger. Gjeninnføring av sykepengerett for 67-åringer vil isolert sett gi en liten økning i utgiftene til sykepenger i 2009. For 68-åringene vil forslaget innebære en innsparing, da de i dag har sykepengerett i inntil 90 dager. Forslaget vil ikke ha administrative konsekvenser av betydning.

Komiteens merknader

Komiteen viser til den utilsiktede innstramminga i regelverket for sykepenger som fulgte av at regelverket for sykepenger ikke ble endret i forbindelse med oppheving av inntektsprøving av alderspensjon for personer mellom 67 og 68 år. Dette vil, hvis det ikke vedtas endringer, nå også gjelde 68-åringene da inntektsprøvingen for denne gruppen nå oppheves.

Komiteen viser til at personer som mottok gradert alderspensjon på grunn av arbeidsinntekt, har rett til sykepenger i 90 dager.

Komiteen støtter at det innføres en ordning med rett til sykepenger av hele inntekten, begrenset til 6 G i inntil 60 dager til personer mellom 67 og 69 år, som mottar hel alderspensjon, dersom inntektsgrunnlaget er mer enn 2 G.

2.4 Utvidet rett til hvilende pensjon med nye fem år for uførepensjonister som prøver seg i arbeid – folketrygdloven § 12-12 tredje ledd bokstav b

Sammendrag

Det foreslås at retten til hvilende pensjon i fem år for uførepensjonister som forsøker seg i arbeid, etter søknad, inntil videre skal kunne utvides med nye fem år. Det vises i den sammenheng til at endringen må ses i lys av at det tas sikte på å legge fram forslag til ny uførepensjon våren 2009. Lovforslaget vil inneholde en helhetlig gjennomgang av hele uføreområdet, basert på forslagene i NOU 2007:4 Ny uførestønad og alderspensjon til uføre.

Det er hensiktsmessig at departementet får hjemmel til eventuelt å kunne regulere kravet om søknad i forskrift og foreslår derfor at det gis slik forskriftshjemmel i § 12-12 femte ledd.

Det viser til forslaget om endring av folketrygdloven § 12-12 tredje og femte ledd.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks. Forslagene har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget om å utvide retten til hvilende pensjon med nye fem år for uførepensjonister som prøver seg i arbeid. Hensikten er at flere mottakere av uføreytelser vil prøve seg i arbeid når de ikke risikerer å få redusert sin uføregrad hvis det skulle vise seg at arbeidsforsøket må avbrytes. Vilkåret for å få rett til hvilende pensjon i ytterligere fem år er at melding om dette formaliseres gjennom søknad. Kravet om søknad ved fornyelse er ikke begrensende på retten til hvilende pensjon, men en formalitet i forbindelse med inntektsendring og ikke til hindring for at man kan begynne å jobbe før vedtak treffes. Komiteen viser også til at en i visse tilfeller kan se bort ifra at det ikke er søkt, når særlige grunner foreligger.

Komiteen støtter forslaget.

3. FORSLAG FRA MINDERTALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 19-4 andre og tredje ledd og § 19-6 andre, tredje og fjerde ledd oppheves.

II

Endringene under I iverksettes med virkning fra 1. januar 2009.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd skal § 12-2 nytt fjerde ledd lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke for uførepensjon når vedkommende var medlem i folketrygden på uføretidspunktet og kan tilstås en ytelse på grunnlag av tidligere opptjening minst svarende til halvparten av full minstepensjon.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen sørge for å innføre en overgangsordning for personer med rett til ytelser etter unntaksreglene i Ot.prp. nr. 8 (2008–2009) som tidligere har fått avslag på sin søknad om uførepensjon, begrunnet i 3-årsregelen, som ellers ville være berettiget til uførepensjon etter vanlige kriterier.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen sørge for at NAV Utland får en ubetinget plikt til å informere norske borgere som flytter til utlandet for et lengre tidsrom enn folketrygdens bestemmelser om å opprettholde rettigheter i trygden om konsekvensene av utenlandsoppholdet.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 8-12 fjerde ledd skal lyde:

Til et medlem som mottar gradert alderspensjon, ytes det *sykepenger i* 90 sykepengedager*, mens det til et medlem mellom 67 og 69 år som mottar hel alderspensjon, ytes sykepenger i 60 sykepengedager*, se § 8-51. Bestemmelsen i andre ledd om ny rett til sykepenger gjelder tilsvarende.

§ 8-51 skal lyde:

§ 8-51. Medlemmer med alderspensjon

Det ytes ikke sykepenger til et medlem som mottar hel alderspensjon etter kapittel 19. *Til et medlem mellom 67 og 69 år som mottar hel alderspensjon, ytes det likevel sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet her dersom inntektsgrunnlaget overstiger to ganger grunnbeløpet.*

Til et medlem som mottar gradert alderspensjon, ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet *her.*

Når trygden yter sykepenger, fastsettes sykepengegrunnlaget ut fra den arbeidsinntekten som medlemmet har i tillegg til pensjonen.

Sykepenger fra trygden ytes i opptil *60 sykepengedager til den som mottar hel pensjon, og i opptil 90 sykepengedager til den som mottar gradert pensjon.*

§ 9-16 første ledd andre punktum skal lyde:

Bestemmelsene om ventetid i § 8-34 andre ledd, § 8-38 andre ledd og § 8-47 *sjette* ledd gjelder likevel ikke.

§ 12-2 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Ved vurderingen av om vilkåret er oppfylt, ses det bort fra perioder med tjeneste i internasjonale organisasjoner eller organer som staten Norge er medlem av, yter økonomisk bidrag til eller har ansvar for å bidra til bemanningen av.

§ 12-2 nytt fjerde ledd skal lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke for uførepensjon når vedkommende var medlem i folketrygden på

uføretidspunktet og kan tilstås en ytelse på grunnlag av tidligere opptjening minst svarende til halvparten av full minstepensjon. Med "ytelse på grunnlag av tidligere opptjening" menes en ytelse beregnet etter reglene for alderspensjon på grunnlag av poengår og perioder som medlem av folketrygden fram til uførheten inntrådte.

§ 12-3 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Uførepensjon etter unntaksbestemmelsene i § 12-2 tredje *og fjerde* ledd, tilleggspensjon etter bestemmelsene i § 3-21 om medregning av framtidige pensjonspoeng for unge uføre, og garantert tilleggspensjon etter bestemmelsene i § 3-22 beholdes bare så lenge vedkommende er medlem i trygden.

§ 12-12 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b) i fem år når vedkommende har gitt Arbeids- og velferdsetaten melding om inntektsendring fordi han eller hun har tatt arbeid eller oppdrag, eller har startet virksomhet. *Retten til ytelsen kan etter søknad beholdes i ytterligere fem år.* Den som har fylt 60 år når ytelsen reduseres eller faller bort, beholder retten til uførepensjon til fylte 67 år. Det er et vilkår *for fortsatt rett til ytelsen* at *vedkommende melder* fra om ytterligere inntektsendringer. *Etter at retten til ytelsen er forlenget med fem år, må melding om ytterligere inntektsendringer fremsettes i søknad.* Det kan ses bort fra at meldinger *eller søknader som nevnt,* ikke er gitt dersom det foreligger særlige grunner som kan forklare hvorfor det ikke er meldt fra *eller søkt*.

§ 12-12 femte ledd nytt andre punktum skal lyde:

Departementet kan også gi forskrifter om kravet om søknad etter tredje ledd.

§ 12-13 nr. 2 sjette ledd skal lyde:

Uførepensjon tilstått i medhold av § 12-2 fjerde ledd beregnes på grunnlag av trygdetid til og med kalendermåneden før uføretidspunktet og poengår til og med kalenderåret før nevnte tidspunkt. For øvrig gjelder reglene i første til femte ledd. Uførepensjon til personer som er innlagt i institusjon eller sitter i fengsel, fastsettes etter bestemmelsene i §§ 3-27 til 3-29.

§ 17-3 andre ledd skal lyde:

Ved vurderingen av om vilkåret i første ledd bokstav a er oppfylt, ses det bort fra perioder med tjeneste i internasjonale organisasjoner eller organer som staten Norge er medlem av, yter økonomisk bidrag til eller har ansvar for å bidra til bemanningen av. Vilkåret er ikke oppfylt dersom den avdøde var arbeidsufør, men ikke hadde rett til uførepensjon fordi vilkåret om forutgående medlemskap i § 12-2 første ledd ikke var oppfylt.

§ 17-3 nytt sjuende ledd skal lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke når avdøde var medlem i folketrygden ved dødsfallet og kunne tilstås en ytelse på grunnlag av tidligere opptjening minst svarende til halvparten av full minstepensjon. Med "ytelse på grunnlag av tidligere opptjening" menes en ytelse beregnet etter reglene for alderspensjon på grunnlag av poengår og perioder som medlem av folketrygden før dødsfallet.

§ 17-4 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Pensjon eller overgangsstønad etter unntaksbestemmelsene i § 17-3 *fjerde, femte og sjuende* ledd, tilleggspensjon etter bestemmelsene i § 3-21 om medregning av framtidige pensjonspoeng for unge uføre, og garantert tilleggspensjon etter bestemmelsene i § 3-22 beholdes bare så lenge den gjenlevende er medlem i trygden.

§ 17-7 femte ledd skal lyde:

Pensjon eller overgangsstønad til gjenlevende ektefelle tilstått i medhold av § 17-3 sjuende ledd beregnes på grunnlag av trygdetid til og med kalendermåneden før dødsfallet og poengår til og med kalenderåret før dødsfallet. For øvrig gjelder reglene i første til fjerde ledd. Ytelser til personer som er innlagt i institusjon eller sitter i fengsel, fastsettes etter bestemmelsene i §§ 3-27 til 3-29.

§ 18-2 andre ledd skal lyde:

Ved vurderingen av om vilkåret i første ledd bokstav a er oppfylt, ses det bort fra perioder med tjeneste i internasjonale organisasjoner eller organer som staten Norge er medlem av, yter økonomisk bidrag til eller har ansvar for å bidra til bemanningen av. Vilkåret er ikke oppfylt dersom den avdøde faren eller moren var arbeidsufør, men ikke hadde rett til uførepensjon fordi vilkåret om forutgående medlemskap i § 12-2 første ledd ikke var oppfylt.

§ 18-2 nytt sjuende ledd skal lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke når den avdøde faren eller moren var medlem i folketrygden ved dødsfallet og kunne tilstås en ytelse på grunnlag av tidligere opptjening minst svarende til halvparten av full minstepensjon. Med "ytelse på grunnlag av tidligere opptjening" menes en ytelse beregnet etter reglene for alderspensjon på grunnlag av poengår og perioder som medlem av folketrygden før dødsfallet.

§ 18-3 tredje ledd første punktum skal lyde:

Barnepensjon etter unntaksbestemmelsene i § 18-2 *fjerde, femte og sjuende* ledd beholdes bare så lenge barnet er medlem i trygden.

§ 19-4 andre ledd skal lyde:

For en person som har fylt *69* år, men ikke 70 år, og som har pensjonsgivende inntekt, blir alderspensjonen redusert etter bestemmelsene i § 19-6.

§ 19-6 andre ledd første punktum skal lyde:

Alderspensjonen (hel alderspensjon) til en person mellom *69* og 70 år reduseres (graderes) på grunnlag av pensjonsgivende inntekt og arbeidsinntekt av samme art i utlandet som vedkommende har.

II

Endringene i folketrygdloven §§ 9-16 og 12-12 trer i kraft straks. De øvrige endringene trer i kraft 1. januar 2009.

Endringene i folketrygdloven § 12-2 første og fjerde ledd, § 12-3 fjerde ledd, § 12-13 nr. 2 sjette ledd, § 17-3 andre og sjuende ledd, § 17-4 fjerde ledd, § 17-7 femte ledd, § 18-2 andre og sjuende ledd og § 18-3 tredje ledd gis virkning også for tilfelle der uførheten eller dødsfallet skjedde før ikrafttredelsen.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 20. november 2008

Karin Andersen
leder og ordfører